

SEMINARSKI RAD

Rasna higijena u Njemačkoj

Sažetak

Rad se bavi eugenikom u Njemačkoj krajem 19. stoljeća. Nastoji dati povjesni pregled događaja koji su uvjetovali razvoj rasne higijene te kako je ona utjecala na vlasti i politiku u Njemačkoj. Prikazani su zločini koje su pojedinci radili nad pojedincima, i naravno kako su završili jedni, ali i drugi. Ključne riječi: eugenika, rasna higijena, Hitler, genocid, sterilizacija, eutanazija

Uvod

«Vi, nacionalsocijalistički liječnici, ne mogu bez vas ni jedan dan, ni jedan sat. Ako me vi napustite, sve je propalo. Jer čemu sve naše borbe, ako je zdravlje naših ljudi u opasnosti. Sve svoje energije uložite u rasno pitanje: to je glavno pitanje kojim se treba baviti.» (Hitler, 1933.) Očito je da je Hitler u svojoj glavi imao dobro razrađen plan u koji je uložio sve kako bi ga ostvario. No odakle su potakle takve ideje, kako su se razvijale i dokle su dovele vlasti u Njemačkoj, je dug i zanimljiv put za jedno istraživanje. Kakvo ćemo mišljenje imati o svemu tome nakon iznesenih činjenica ovisi o pojedinci, ali zasigurno jest: «Razmotrimo li dosege njemačke rasne higijene, za to ćemo morati imati mnogo razumijevanja.») (Polšek, 2004, 172)

Ideja eugenike u Njemačkoj javila se krajem 19. stoljeća pod utjecajem Ernsta Haeckela, ma da neki znanstvenici tvrde da se eugeničke izjave mogu pronaći i u djelima Goethea i Nietzschea.

1. Razvoj eugenike

Prvi eugeničari bavili su se općenitom ljudskom rasom (raspadanje obiteljskog života, demografske posljedice rata), a ne usporedbom svih ljudskih rasa međusobno (odakle joj i naziv «rana higijena»). I zapravo kada govorimo o prvim danima njemačke eugenike, mi govorimo o poboljšanju javne medicine; zato je potrebno odvojiti nacističku njemačku eugeniku od klasične. Time se posebno bavio Michael Schwartz, koji je jednu svoju studiju zaključio riječima: «problematika eugenike u Njemačkoj nikako se ne smije svesti na pojmove one nacionalsocijalističke». (1995)

Na samom početku postojalo je «Društvo za rasnu higijenu), no došlo je do konflikta u stavovima o superiornosti arijevaca, tako da se ono razišlo na dvije strane. 1920-ih se liberalno, nerasističko krilo odvojilo i osnovalo « Njemačku asocijaciju za narodno poboljšanje i genetiku), a 1930. mijenjaju ime u «Berlinsko društvo za rasnu higijenu). «To je društvo slijedilo tradicionalne ciljeve eugenike, zagovaralo je sterilizaciju mentalno i fizički bolesnih, i iskorjenjivanje spolnih bolesti i narkomafije. Predstavnici toga društva često su koristili termin eugenika umjesto rasne higijene kako bi istaknuli vrijednosnu neutralnost svojih istraživanja.) (Polšek, 2004, 178-179)

S druge strane je postojao freiburški ogrank Društva za rasnu higijenu, čija je ključna figura bio Fritz Lenz koji je u Hitleru vidio osobu koja će imati snage realizirati njihove eugeničke ciljeve. Sam Lenz je kasnije uspio ponovno spojiti te razdvojene struje. Njihovo mišljenje o rasama je bilo ovakvo (zvali su ih «mentalnim rasama») :

- a) crnci - neinteligentniji od bijelaca, a u slučaju da se dogodilo da su inteligentniji, to bi objasnili time da zasigurno imaju bijele krvi u sebi; okrutni su jer nakon puberteta dožive razvojnu retardaciju; a seksualna kontrola im je posljedica djetinjeg pomanjkanja samokontrole.
- b) Mongoli i Kinezi - mentalnom pamćenju su superiorni arijevcima, ali više pamćenjem i brzinom uvida; nedostaje im mašte i apstrakcije.
- c) židovi - posebna «mentalna» rasa; oni su sposobni, duhoviti, brzi, dobri su u umjetnosti, trgovini, modi, tisku i svim oblicima uvjeravanja, ali im nedostaje stvarni kreativni talent; industrija i poljoprivreda su im slaba strana (a to je vrlo bitno), pa je zato židovska država nemoguća.
- d) alpska rasa - staložena i intelektualna.
- e) mediteranska podrasa - impulzivnija.
- f) arijevska rasa -superiora «mentalna» rasa; karakterizira je samouvjerenost, poduzetništvo, živa imaginacija, inteligencija, predviđanje, organizacijske sposobnosti, individualizam, sposobnost podčinjavanja, jednostranost, planiranje, više smisla za općenito, objektivnost, leži joj sport, ratovanje.

Možemo vidjeti da su dosta objektivni, ma da naravno arijevsku rasu posebno ističu. Lenz, Fischer i Baur žele da ih se tako i shvati; tvrdili su da se «njednu radu ne smije smatrati nižom ili višom jer da svaka takva procjena vrijednosti iziskuje neki standard vrednovanja različit od rase kao takav». Ali se Hitler u jednom svom govoru sasvim jasno izrazio (1972.) : «Pred sobom vidimo arijevsku rasu koja je očit nositelj svekolike kulture, istinski predstavnik čitavog čovječanstva. Čitava naša industrijska znanost bez iznimke je djelo nordijaca. Svi veliki skladatelji, od Beethovena do Wagnera, bili su arijevci. Sve što je od ikakve važnosti čovjek duguje načelu borbe i jednoj rasi koja je nosila samu sebe naprijed prema uspjehu. Maknite nordijske Nijemce i neće ostati ništa drugo osim plesa majmuna.»

2. Rasna politika

No eto, različiti politički stavovi o primjeni genetike, kao i različiti eugenički stavovi, koji su obuhvaćali one najjače ideologe, doveli su do toga da se nacizam i eugenika vrlo lako uklope. Cilj je bio što bolje informirati ljude o eugenici, tako da su na gotovo svim učilištima uveli kolegij «rasna medicina». Sve njemačke organizacije su se obrazovale u eugeničkom načinu mišljenja. Javno zdravstvo je zamijenilo zdravstveno vodstvo, a individualnu higijenu rasna higijena. 1929. godine stvorena je «Nacionalsocijalistička liga liječnika» kojoj je cilj bio promocija rasne higijene, rasne znanosti i eugenike. Dolaskom Hitlera na vlast svi odjeljci njemačke medicine su imali svoje Führere koji su bili izravno odgovorni ministru zdravlja i

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

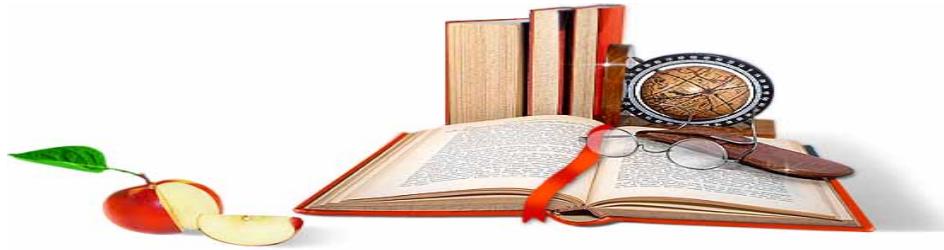
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI RAD**, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com